

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Митьо Димитров Велушев, Лесотехнически университет, пенсионер
професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, научна специалност
„Политикономия“

ОТНОСНО:

материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност
„ДОЦЕНТ“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, по
професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, научна специалност
„Икономика и управление“, учебна дисциплина „Микроикономика“.

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 94/24.11.2017 г. и в сайта на Лесотехническия университет, е подала документи гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова – Колева. Кандидатът е щатен преподавател в катедра „Икономика“, факултет „Стопанско управление“ на Лесотехнически университет. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 25/16.01.18 г. на Ректора на ЛТУ.

1. Кратки биографични данни

Гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова – Колева завършва езикова гимназия „Бертолт Брехт, гр. Пазарджик. Кандидатът завършва висше образование през 2009 г. в Университета за национално и световно стопанство, София, специалност „Икономика на туризма“ – магистър по икономика. От 2010 г. гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова – Колева е редовен докторант към същата катедра при УНСС. В рамките на тригодишния си докторантски курс защитава дисертационен труд на тема „Въздействие на свободното време върху туризма“. От януари 2013 г. кандидатът е доктор по икономика. През същия период гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова – Колева постъпва на работа в Лесотехнически университет като хоноруван преподавател. От 2014 г. е щатен преподавател в Лесотехническия университет, факултет „Стопанско управление“, катедра „Икономика“, в следствие на спечелен конкурс за главен асистент към катедра „Икономика“ при Лесотехнически университет, по учебната дисциплина „Микроикономика“. Гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова – Колева изнася лекции и води упражнения по дисциплините: „Микроикономика“; „Икономика на публичния сектор“; „Обща икономическа теория“ (учебна дисциплина, преподавана като факултативна или избираема за нуждите на 6 специалности в Лесотехническия университет) и „Туристически пазари“. Участничката в конкурса владее английски и

френски език. Член е на Съюза на икономистите в България и Българска макроикономическа асоциация.

2. Общо описание на представените материали за участие в конкурса

За участие в обявения конкурс гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова - Колева е представила общо 56 публикации, в т.ч.:

- автореферат на дисертационния труд - 1 бр. (№ 1);
- публикации по дисертационния труд – 7 бр. (от № 2 до № 8);
- публикации за участие в конкурса за доцент – 48 бр. (от № 9 до № 56).

От горепосочените 48 публикации, представени за обявения конкурс, тяхната класификация е следната: учебници – 1 бр., ръководство за упражнения – 1 бр., електронен обучителен модул – 1 бр., монографии – 1 бр., участие в монографии - 1 бр., студии – 1 бр., научни статии в реферирани списания в България – 7 бр., научни статии в реферирани списания в чужбина – 1 бр., научни статии в нереферирани списания – 1 бр., публикации от международни научни форуми индексирани в EBSCO HOST и PROQUEST - 6 бр., научни доклади в България и в чужбина – 27 бр., от които 14 бр. научни доклади в национални конференции и 13 бр. научни доклади в международни конференции. От общия брой публикации за участие в конкурса, повече от половината са публикувани на чужд език, като 40 бр. са самостоятелни, а 5 бр. са в съавторство с един съавтор. Последното показва големия личен принос на кандидата и свидетелства за неговото желание да се труди самостоятелно и усъвършенства професионално. Необходимо е да се подчертае, че кандидатът е издал на хартиен носител учебник по Микроикономика и ръководство за упражнение по Микроикономика, което свидетелства за неговите знания и умения именно по дисциплината, по която е обявен конкурсът.

По тематични направления и изследователски интерес научната продукция на гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова - Колева може да се систематизира основно в три научни области. Първата е свързана с изследване и анализ на същността, структурата и динамиката на свободното време на индивидите по отношение на различни дейности, компоненти на развлекателната индустрия. Акцентът се поставя именно върху икономическата теория, която държи на индивидуалните предпочитания за оценка на дейностите за оползотворяване на свободното време, които се извеждат въз основа на потреблението и поведението на хората (№ 12; 14; 23; 30; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 38; 54).

Втората научна област се фокусира върху теоретични и практико-приложни проблемни области на икономиката, в т.ч.: оценка на детерминанти на икономическия растеж; елементи на пазарния механизъм; ефективно функциониране на пазара в условията на глобални икономически трансформации; преките чуждестранни инвестиции

и тяхната роля за постигане на икономическа стабилност (на национално и регионално ниво); ролята на ИТ в съвременната пазарна конюнктура; факторите, въздействащи върху индивидуалното потребление на домакинствата в България; глобализационните ефекти върху трудовия пазар; алтернативни индикатори за измерване на икономическия растеж и др. (№№ 9; 10; 13; 15; 21; 22; 24; 25; 26; 27; 28; 29; 39; 40; 41; 45; 47; 49; 50; 51; 52; 55; 56).

Третият научен фокус поставя акцент върху теоретичните и теоретико-приложните проблеми на смесената стопанска система и икономикс на благосъстоянието. Кандидатът със своите научни разработки доразвива и дообогатява икономическата теория за намесата на съвременната държава в икономиката, като изследователският интерес е съсредоточен главно върху: постигането на стабилност и ефективност на публичния сектор; динамиката на публичните разходи през последните години; теоретичните и приложни аспекти на непазарни методи за оценка на публични блага; актуални проблеми и измерения на европейската фискална устойчивост; теоретични особености на квази пазарите; изследване на някои пазарни дефекти в българската икономика и др. (№№ 11; 16; 17; 18; 19; 20; 42; 43; 44; 46; 48; 53). Като резултат са формулирани изводи и препоръки за усъвършенстване на редица икономически процеси и явления, които засвидетелстват за научния потенциал на кандидата. Научната продукция на гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова – Колева е представена на редица известни и доказани с качеството си научни форуми и академични списания, което способства резултатите от научните изследвания на кандидата да достигнат до голямата академична общност.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата

Представената от гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова – Колева справка за известните цитирания включва общо 18 бр., от които: 6 бр. в реферирани списания; 2 бр. в нереферирани списания; 4 бр. в учебници и учебни помагала; 2 бр. в монографии, студии и дисертационни трудове и 4 бр. в научни доклади в България и чужбина. Това показва, че получените резултати от кандидата са известни на научната аудитория, споделяща изследователските интереси на обявения конкурс.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти)

Учебно-педагогическата дейност на гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова – Колева е в областта на икономиката. Преподавателската дейност като главен асистент, доктор се равнява на 4 години (от м. февруари 2014 г.), през които кандидатът е щатен преподавател в катедра „Икономика” на Лесотехническия университет, София. През летен семестър на учебната 2012 – 2013 г. и зимен семестър на учебната 2013 – 2014 г. кандидатът е хоноруван преподавател към същата катедра. Общата аудиторна и

извънаудиторна заетост на гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова-Колева за периода 2012-2017 г. възлиза на 2227,6 часа. Кандидатът е научен ръководител на 11 успешно защитили дипломанти и рецензент на 15 дипломни работи, от които 12 в ОКС „бакалавър“ и 3 в ОКС „магистър“.

Гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова-Колева е автор на учебни програми по четири учебни дисциплини, сред които са: „Микроикономика“; „Икономика на публичния сектор“; „Туристически пазари“ и „Обща икономическа теория“, която се изучава от шест различни специалности на четири факултета на ЛТУ. Кандидатът е титуляр на 4 учебни дисциплини - възложено ѝ е да води лекциите и упражненията. Гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова-Колева е автор на 1 учебник по Микроикономика; 1 ръководство за упражнения по Микроикономика и 1 електронен курс по дисциплината „Икономика на публичния сектор“.

4.2. Научна и научноприложна дейност

Кандидатът е предоставил справка за участие в общо седем проекта, от които: един научен и шест образователни. Участничката в конкурса е участвала в 27 научни форума, от които: 14 национални и 13 международни.

4.3. Приноси

В научната продукция на кандидата в конкурса се открояват следните научно-приложни, практико-приложни и приноси в учебни пособия:

Към **научно-приложните приноси** могат да се отнесат следните:

➤ Дефинирани са основни характеристики на понятията свободно време и развлекателна индустрия и са обосновани фактори, оказващи влияние върху горепосочените категории (№№ 12, 14).

➤ Систематизирани са теоретични модели за анализ и оценка на свободното време. Чрез тях са изведени основни критерии и показатели, характеризиращи връзката между свободното време и компоненти на развлекателната индустрия (№№ 12, 14).

➤ Теоретично са обосновани и предложени методи за оценка стойността на практикувани дейности, част от развлекателната индустрия (№№ 12, 14, 54).

➤ Открити са специфични особености на смесената икономика и е предложен адаптиран модел на поведение, позволяващ достигане на икономически оптимум от функционирането му (№№ 16, 17, 18, 42, 43, 44, 46, 48).

➤ Обосновани са индикатори с практическа приложимост за измерване на икономическия растеж, допълнени със система от екологични и социални показатели за оценка на общото равнище на развитие на икономиката и общественото благосъстояние (№№ 41, 51).

Към **практико-приложните приноси** могат да се отнесат следните:

- Чрез приложение на метода на пътните разходи и условния метод за оценка е доказано, че туристическите дейности са предпочитана форма за оползотворяване на свободното време (№№ 12, 19, 35).
- Построени са множествени регресионни модели въз основата на фактори, влияещи върху икономическия растеж на българската икономика. На базата на получените резултати са направени изводи, които могат да се ползват от компетентните органи при вземане на управленски решения за постигане на икономическо развитие (№ 21).
- Систематизирани са фактори, които влияят върху индивидуалните разходи за потребление на домакинствата в България и е построен множествен регресионен модел (№ 29).
- Доказано, е че ПЧИ са фактор, осигуряващ икономическа стабилност и са обосновани конкретни мерки за тяхното насърчаване (№№ 27, 56).
- Въз основа на шест индикатора, характеризиращи конкурентоспособността на държавните горскостопански предприятия, е извършено групиране на предприятията в еднородни клъстери и са установени индикаторите, които допринасят в най-голяма степен за извършената клъстеризация (№ 13).

Приносите в учебни пособия са следните:

- Разработен е учебник по дисциплината „Микроикономика“, в който по оригинален начин са обяснени фундаментални икономически категории, закони, закономерности и принципи, характерни за микроикономическата теория (№ 9).
- Разработено е ръководство за упражнение по дисциплината „Микроикономика“ като акцентът е поставен върху практическите упражнения, насочени към затвърждаване на получените по време на лекционния курс познания (№ 10).

Към **приносите в учебни пособия** може да се добави и следния:

- Изготвени са спрямо изискванията на ЛТУ четири учебни програми - „Микроикономика“ – за студенти от специалностите „Стопанско управление“ и „Алтернативен туризъм“; „Икономика на публичния сектор“ - за студенти от специалност „Стопанско управление“; „Туристически пазари“ – за студенти от специалност „Алтернативен туризъм“ и „Обща икономическа теория“, която се изучава от шест различни специалности в четири факултета на ЛТУ.

5. Оценка на личния принос на кандидата в конкурса

Становището ми относно личния принос на кандидата в конкурса, е че гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова-Колева има достатъчен брой самостоятелни публикации -

40 бр. от общо 45 бр., представени за участие в конкурса. С убеденост твърдя, че научната продукция на участничката в конкурса е нейно лично творчество. В петте научни публикации в съавторство коректно е отразено дяловото участие на двамата съавтори чрез приложен разделителен протокол.

6. Критични бележки

Нямам съществени критични бележки към научната продукция на кандидата. Бих си позволил да отправя няколко препоръки, които целят в бъдеще да усъвършенстват научния потенциал на д-р Цоклинова – Колева, а именно:

➤ Съсредоточаване на усилията да се публикува в индексирани списания в световно признати бази данни с IF (Web of Science, Scopus и др.).

➤ Интензивно участие в международни научно-изследователски проекти и програми за преподавателска мобилност.

7. Лични впечатления

Познавам гл. ас. д-р Цоклинова-Колева след като пое извежданите от мен лекции и упражнения по дисциплините „Микроикономика“; „Икономика на публичния сектор“ и „Обща икономическа теория“. Личните ми впечатления са, че кандидатът е мотивиран и еродиран млад учен, вискателен и отговорен в работата си със студентите.

8. Заключение

Въз основа на посоченото по-горе, базирайки се на постигнатите резултати от кандидата по отделните показатели, описани в становището и съгласно изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗРАСРБ, чл. 53, ал. 1 от ППЗРАС и чл. 59 от Правилника за РАС на ЛТУ, предлагам гл. ас. д-р Мая Александрова Цоклинова - Колева да бъде избрана за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, научна специалност „Икономика и управление“ по дисциплината „Микроикономика“.

19.02.2018 г.

ЧЛЕН НА НАУЧНО ЖУРИ:..

/доц. д-р Митьо Велушев/